

A Közbeszerzések Tanácsa Elnökének módosított tájékoztatója

a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 243. § d) pontja szerinti kivételi esetről¹

(KÉ 2011. évi. 7. szám, 2011. január 17.)

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 243. §-ának d) pontja szerint az ajánlatkérőnek nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatnia nemzeti értékhatár szerinti eljárási rendben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban gyermekvédelmi törvény) alapján gyermekotthonban, illetve lakásotthonban elhelyezett gyermekek teljes ellátására, illetőleg utógondozói ellátásban részesülők, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: szociális törvény) 59-85/A. §-ában szabályozott szociális szolgáltatások körében ellátottak teljes ellátására szolgáló árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetén.

Az említett kivételi esetkör alkalmazásával kapcsolatban a Közbeszerzések Tanácsához érkezett nagyszámú megkeresésre figyelemmel, a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében az alábbiakra hívom fel a közbeszerzési eljárások résztvevőinek figyelmét.

A Kbt. 243. § d) pontjában foglalt eset kivételként való kezelésének hátterében a gyermekvédelmi, illetve a szociális törvényben megfogalmazott célkitűzések érvényre juttatásának szándéka húzódik. A kivételes eljárást megalapozó rendelkezések olyan, a családi típusú nevelésre orientált rendszer kialakítását célozzák, amelyek leginkább közelítenek a családi neveléshez és melynek révén a gyermekek önálló életre felkészítése legjobban biztosítható. A lakásotthonokban, gyermekotthoni csoportokban csoportgazdálkodás folyik, melynek keretében a gyermekek életkoruknak megfelelő szinten személyesen vesznek részt a gazdálkodásban, a megvásárolni kívánt cikkek kiválasztásában, megvételében a működtető által rendelkezésre bocsátott havi ellátmányból. A csoportgazdálkodás pedagógiai célja a családi háztartás vezetésének

¹ Jelen elnöki tájékoztató a Közbeszerzések Tanácsa Elnökének a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 243. § c) pontja szerinti kivételi esetről szóló, a Közbeszerzési Értesítő 2006. évi 87. számában, a 2006. július 31-én megjelent tájékoztatójának módosított változata. A korábbi elnöki tájékoztató szövegéhez képest újonnan beépített részeket aláhúzással jelöltük.

modellezése annak érdekében, hogy a gyermekek képessé váljanak saját háztartás vezetésére.

Előzőekre tekintettel a Kbt. 243. §-ának d) pontja külön nevesíti azokat az intézményeket, amelyek a kivétel révén a kivételi körbe tartozó beszerzéseik tekintetében mentesülnek a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól. A Kbt. kógens jellegéből következően azonban a kivételi eseteket kiterjesztően nem lehet értelmezni. Azaz ***kizárólag a hivatkozott pontban felsorolt intézmények élveznek mentességet a törvény alkalmazásának kötelezettsége alól és kizárólag a kivételi körbe tartozó beszerzéseik tekintetében.***

A kivételi körbe nem tartozó oktatási és nevelési intézmények (pl. bölcsődék, óvodák, iskolák, kollégiumok stb.) ***esetében a Kbt. 243. § d) pontjában szereplő kivételi szabály nem alkalmazható*** akkor sem, ha a beszerzés az ott elhelyezett vagy ott tanuló gyermekek ellátására – különösen étkeztetésre – szolgál, feltéve hogy a Kbt. alkalmazásának a feltételei egyébként fennállnak. A Kbt. alkalmazására a Kbt. 2. § (1) bekezdése értelmében pedig akkor kerül sor, amennyiben az ajánlatkérőnek minősülő szervezetek a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzéseik megvalósítására visszterhes szerződést kötnek.

A visszterhesség követelményével kapcsolatban – különösen a Kbt. 243. § d) pontjába nem tartozó intézmények gyermekek ellátását célzó beszerzéseit illetően – hangsúlyozni kívánom, hogy a visszterhesség azt jelenti, hogy adott beszerzésre nem ingyenesen, hanem ellenszolgáltatás fejében kerül sor. A ***visszterhességet*** tehát ***az ellenszolgáltatásnak*** – az ajánlatkérő személyén kívüli – ***harmadik személy (akár szülő) által történt teljesítése is megalapozhatja***. Tekintettel arra, hogy az önkormányzatok és költségvetési szerveik alanyi jogon tartoznak a törvény személyi hatálya alá, így vonatkozásukban nincsen jelentősége annak, hogy a beszerzéseik ellenértéke miből tevődik össze.

Előzőekben foglaltak alapján ***nem jelent mentesülést a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól az a tény***, hogy az ajánlatkérő által megrendelt áru, illetőleg szolgáltatás ellenértékét (térítési díj formájában) ***részben magánszemélyek fizetik meg***.

Végezetül megjegyzendő, hogy a Kbt. 243. §-ának g) pontja szerinti kivételi esetkör nemzeti eljárási rendben valamennyi ajánlatkérő esetében alkalmazható.